

EURO EI OLE NOSTANUT HINTATASOA - KULUTTAJAT USKOVAT HINTOJEN NOUSSEEN EURON TAKIA

Euron käyttöönotto on ennakkoarvailujen mukaisesti muuttanut yksittäisten tuotteiden hintoja. Hintamuutoksia on ollut sekä ylös- että alaspäin. Sen vuoksi keskimääräinen hintojen nousu on ollut maltillista. Vuotuinen inflaatio oli elokuussa vain 1,36 %. Kuluttajat kuitenkin koko euroalueella uskovat euron nostaneen hintoja. Syynä tähän voi olla se, että kuluttajat muistavat paremmin nousseet kuin laskeneet hinnat. Myös joidenkin palvelujen normaalia nopeampi hintojen nousu on voinut vaikuttaa siihen, että kuluttajat uskovat euron nostaneen hintoja.

Yksittäiset hinnat muuttuneet

Euron käyttöönoton jälkeen joidenkin tuotteiden hinnat muuttuivat nopeasti sellaisiksi, että ne oli helppo maksaa euroilla. Erityisesti sellaisten tuotteiden hinnat muuttuivat, joita ostetaan yksi tai muutama kerrallaan ja maksetaan käteisellä rahalla. Valtaosalla tuotteita vanhoja markkamääräisiä hintoja muutettiin euroiksi muuntokertoimen avulla vielä monta kuukautta euroon siirtymisen jälkeen. Tällä hetkellä suurin osa hinnoista on mukautettu euromääräiseen hinnoitteluun.

Hintatason nousu ollut maltillista

Vaikka pääosa hinnoista on mukautettu markkamääräisestä euromääräiseksi, on kokonaishintatason nousu ollut maltillista. Vuotuinen hintojen nousu oli elokuussa vain 1,36 %. Korkojen lasku tosin alentaa lukua noin 0,4 prosenttiyksikköä. Hintojen nousuvauhti oli Suomessa vähän alempi kuin euroalueella keskimäärin. Suomen tilanne on hyvä, kun minkään tuoteryhmän hinnat eivät ole nousseet erityisen paljon vuoden aikana.

Valuutan vaihtuminen ei ole nostanut yleistä hintatasoa

Tällä hetkellä voidaan jo sanoa, että valuutan vaihtuminen ei ole nostanut yleistä hintatasoa Suomessa. Kysymykseen, onko euro nostanut ollenkaan hintoja, on vaikea vastata. Joidenkin palvelujen hinnat ovat ilmeisesti nousseet ainakin osittain euron vuoksi. Esimerkiksi kulttuuripalveluiden ja vapaa-ajan palveluiden hinnat ovat nousseet vuodessa 5,65 %. Ajoneuvojen korjauksen ja huollon hinnat ovat nousseet 6,61 %. Kaikkien palvelujen hinnat eivät ole kuitenkaan nousseet. Esimerkiksi pikaruokien hinnat ovat laskeneet 9,18 %. Kaiken kaikkiaan palvelujen hinnat ovat nousseet vuodessa 2,39 %.

Kuluttajien käsitykset ja todellisuus eroavat

Kuluttajien yleinen mielipide on, että euro on nostanut hintoja. Kuluttajat pystyvät normaalisti arvioimaan hintojen nousun melko tarkasti. Tällä hetkellä kuluttajat kuitenkin arvioivat inflaation huomattavasti korkeammaksi kuin se todellisuudessa on koko euroalueella. Kuluttajien uskomus paljon nousseista hinnoista voidaan jossain mielessä tulkita europrosessin epäonnistumiseksi. On myös mahdollista, että kuluttajien aktiivisuus ja terveellä tavalla epäilevä suhtautuminen on pitänyt hintakehityksen kurissa.

Lisätietoja:

Tutkimuspäällikkö Ville Aalto-Setälä, Kuluttajatutkimuskeskus, puh. (09) 7726 7732, 0400 871 593
Sähköposti: ville.aalto-setala@kuluttajatutkimuskeskus.fi
Julkaisu on luettavissa osoitteessa www.kuluttajatutkimuskeskus.fi.